

Schuldenaanpak – Publieke pauzeknop en wettelijk moratorium voor aanvragers van de kinderopvangtoeslag

hulden

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Nassaulaan 12
2514 JS Den Haag

Versie 5, januari 2024

Versiebeheer	Doorgevoerde wijzigingen
Versie 1, maart 2021	Publicatie van de eerste versie
Versie 2, april 2021	Wijzigingen naar aanleiding van besluitvorming VNG – commissie PSI
Versie 2.1, mei 2021	Tekening update
Versie 3, juni 2021	Kwijtschelden en wettelijk moratorium toegevoegd
Versie 4, augustus 2022	Actualisatie n.a.l.v. nieuwe website
Versie 5, januari 2024	Actualisatie

Inleiding

Bij een groot aantal ouders is tussen 2005 en 2019 onterecht de kinderopvangtoeslag stopgezet door de Belastingdienst. Deze ouders, hun gezinnen, hun ex-toeslagpartners en nabestaanden is ernstig onrecht aangedaan. Sinds 2020 werkt de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) aan het financiële herstel van dit onrecht. Het financiële herstel bestaat uit financiële compensatie, een schuldenaankpak, en eventuele aanvullende schadecompensatie.

Veel gedupeerden en hun kinderen ondervinden nog dagelijks de gevolgen van de manier waarop de terugvordering van de kinderopvangtoeslag plaatsvond. Zij hebben recht op begrip, erkenning en ondersteuning. De hersteloperatie draagt bij aan het herstellen van het onrecht, het realiseren van een nieuwe start en het herstellen van het verloren vertrouwen in de overheid.

Brede ondersteuning gemeenten

Binnen de hersteloperatie bieden gemeenten brede ondersteuning aan (mogelijk) gedupeerde ouders en hun gezinnen, ex-toeslagpartners, kinderen en nabestaanden. De hulp vindt plaats op de vijf leefgebieden: financiën, wonen, zorg, gezin en werk. Uitgangpunten bij het verlenen van brede ondersteuning door gemeenten zijn: maatwerk, ruimhartigheid, eigen regie en keuzevrijheid voor de ontvangers van de brede ondersteuning.

Wat doet de VNG?

De VNG begeleidt gemeenten bij het bieden van brede ondersteuning. Dat doen we onder andere via wekelijkse besprekingen, verdiepende expertsessies, opleidingen en trainingen, handreikingen en een interactieve routekaart die de stappen in het herstelproces inzichtelijk maakt. Gemeenten kunnen met vragen over de brede ondersteuning en de hersteloperatie ook terecht bij het landelijk herstellpunt van de VNG. De VNG vertegenwoordigt daarnaast gemeenten in gesprekken met het rijk in relatie tot de hersteloperatie.

Over deze handreiking

Deze handreiking 'Publieke pauzeknop en wettelijk moratorium' heeft als doel gemeenten te informeren over de werking van de publieke pauzeknop en het wettelijk moratorium en de verschillen tussen beide regelingen. Deze handreiking is onderdeel van een serie handreikingen voor gemeenten over de schuldenaankpak. De handreiking is bedoeld voor invorderingsambtenaren en medewerkers van de gemeente die zich bezighouden met dwangincasso. Daarnaast geeft het inzicht in de reikwijdte van de publieke pauzeknop en het wettelijk moratorium voor medewerkers die brede ondersteuning bieden aan ouders.

Landelijk programma herstel toeslagen

Deze handreiking maakt onderdeel uit van de documentatie van het landelijk programma herstel toeslagen voor gemeenten. Alle documentatie van het landelijk programma vindt u op vng.nl.

Heeft u vragen over de hersteloperatie? [Mail](#) of bel ons via 070 – 373 82 32.

Inhoud

1.	Introductie schuldenaanpak	4
1.1.	Achtergrond	4
1.2.	Februari 2021: maatregelen ter bescherming compensatiebedrag.	4
1.3.	Mei 2021: schuldenaanpak krijgt vorm	5
1.4.	Componenten schuldenaanpak.....	6
2.	Aangemelde ouders	7
2.1.	Betekenis	8
2.2.	Reikwijdte	8
2.3.	Grondslag gegevensverwerking	9
2.4.	Einde publieke pauzeknop	9
2.5.	Private schuldeisers	8
2.6.	In de praktijk	9
3.	Wettelijk moratorium	11
3.1.	Betekenis	11
3.2.	Reikwijdte	11
3.3.	Grondslag gegevensverwerking	11
3.4.	Einde moratorium	12
3.5.	Private schuldeisers	12
3.6.	Het wettelijk moratorium in de praktijk.....	12
4.	Verschillen en overeenkomsten.....	14
4.1.	Overeenkomsten	14
4.2.	Verschillen	14
4.3.	Visualisatie.....	15
	Bijlage 1 – visualisatie van de schuldenaanpak.....	16

1. Introductie schuldenaanpak

De schuldenaanpak is een herstelmaatregel die gedupeerde ouders de mogelijkheid moet geven een nieuwe start te maken. De schuldenaanpak is uit verschillende componenten opgebouwd. Om deze aanpak en de correlatie tussen de componenten te begrijpen, is achtergrondinformatie essentieel. In dit hoofdstuk wordt chronologisch toegelicht hoe de schuldenaanpak tot stand is gekomen en de grondslag zich heeft doorontwikkeld.

1.1. Achtergrond

Vanaf 2017 verschijnen er diverse rapporten over de manier waarop de Belastingdienst de kinderopvangtoeslag bij gezinnen heeft stopgezet en teruggevorderd en de harde regelgeving die daaraan ten grondslag ligt.¹ Op 27 mei 2020 dient het lid Snels een motie in om een parlementaire ondervragingscommissie in te stellen om meer zicht te krijgen op de politieke besluitvorming over de fraudeaanpak bij de kinderopvangtoeslag.² De ondervragingscommissie wordt op 2 juli 2020 ingesteld. Het rapport '[Ongekend onrecht](#)' wordt op 17 december 2020 aangeboden aan de Tweede Kamer.

Het rapport concludeert dat de grondbeginselen van de rechtstaat zijn geschonden tijdens de te fanatieke jacht door de Belastingdienst op mogelijke fraudeurs met de kinderopvangtoeslag. Het kabinet komt bijeen in het Catshuis³ en besluit in deze Catshuissessie over het toekennen van het forfaitaire bedrag van €30.000,- per gedupeerde ouder. Ook worden de eerste contouren van de schuldenaanpak bekend door te erkennen dat een deel van de ouders grote schulden heeft, die mede veroorzaakt of verergerd zijn door fouten bij toeslagen. Er wordt aangekondigd dat publieke schulden worden kwijtgescholden⁴ en naar een oplossing met private schuldeisers wordt gezocht. Streven is ervoor te zorgen dat ouders het compensatiebedrag kunnen benutten voor het maken van een nieuwe start.

1.2. Februari 2021: maatregelen ter bescherming compensatiebedrag.

De aankondiging van het forfaitaire compensatiebedrag (ook wel de Catshuisregeling) en de schuldenaanpak zorgde voor een substantiële toename in het aantal aanmeldingen⁵. Op het moment van aankondigen van de schuldenaanpak in januari 2021, was er nog geen beleid hoe de schuldenaanpak eruit moest komen te zien. Ook was er op dat moment nog geen loket waar gedupeerde ouders private schulden ter compensatie konden indienen of er een grondslag voor publieke schuldeisers was om vorderingen kwijt te schelden.

Er was tijd nodig om de schuldenaanpak uit te werken en de benodigde beleidsbesluiten op te stellen. Er werden een aantal maatregelen getroffen om te voorkomen dat het bedrag van de forfaitaire tegemoetkoming rechtstreeks kon worden opgeëist door schuldeisers.

¹ Zie o.a. Nationale Ombudsman, 19 augustus 2017 'Geen powerplay, maar fairplay' en rapporten van de Adviescommissie uitvoering toeslagen en de Auditdienst Rijk

² Kamerstuk II 2019/20, 35 510, nr. 1

³ Het Catshuis is sinds 1963 de ambtswoning van de minister-president.

⁴ Schulden die voortkomen als gevolg van ernstig misbruik (opzet/grove schuld) of fraude, komen niet in aanmerking voor kwijtschelding.

⁵ In december 2020 hadden zich circa 9200 ouders aangemeld. In april 2021 was dit aantal toegenomen tot circa 31000.

1.2.1. Wettelijk moratorium

Regelingen om tot een goede afwikkeling van schulden te komen, moesten nog worden opgesteld. Van private schuldeisers kon niet worden verwacht dat zij, in afwachting van een concrete oplossing, vrijwillig de incassomaatregelen zouden staken. Publieke schuldeisers konden niet starten met het verlenen van kwijtschelding, omdat er nog geen grondslag voorhanden was om gegevens van ouders te delen met de publieke schuldeisers. In februari 2021 werd daarom een amendement ingediend door de leden Lodders en van Weyenberg⁶. Het amendement stelde concreet twee maatregelen voor:

1. Een pauzeknop voor alle destijds aangemelde ouders tot en met 1 mei 2021. Deze datum hangt samen met een toezegging van het kabinet om alle destijds gemelde aanvragers van de kinderopvangtoeslag uiterlijk 1 mei 2021 de 30.000 euro uit te betalen.
2. Een moratorium (een afkoelingsperiode) van één jaar voor erkend gedupeerde ouders. Het wettelijk moratorium gaat in op het moment van uitbetalen van het compensatiebedrag en voorkomt daarmee dat het compensatiebedrag rechtstreeks wordt opgeëist door schuldeisers. Dit amendement is aangenomen.

1.2.2. Publieke schuldeisers verlengen pauzeknop en anticiperen op wetgeving

Gemeenten en andere publieke uitvoeringsorganisaties pauzeren op verzoek van het kabinet de openstaande vorderingen voor alle aangemelde ouders en hun toeslagpartner. Het kabinet vraagt aan publieke schuldeisers om de pauzeknop vrijwillig te verlengen voor alle aangemelde ouders totdat zij de beoordeling hebben ontvangen. Deze pauzering zorgt ervoor dat ouders niet te maken krijgen met invordering vanuit de overheid van schulden die mogelijk worden kwijtgescholden terwijl UHT hun situatie onderzoekt. Tevens wordt aan de publieke schuldeisers gevraagd om - vooruitlopend op de wettelijke grondslag - publieke vorderingen op gedupeerde ouders kwijt te schelden.

Gemeenten geven in een tweetal besluiten gehoor aan deze oproepen.

1. Op 12 februari 2021 tijdens de Buitengewone ALV van de VNG nemen gemeenten het voorstel over het kwijtschelden van vorderingen van gemeenten op gedupeerde ouders in de toelagenaffaire onder voorwaarden aan.
2. Op 15 februari 2021 besluit de commissie PSI van de VNG dat gemeenten een pauzeknop hanteren voor aangemelde ouders tot het moment dat de aanvraag is beoordeeld door UHT.

Ook de andere publieke schuldeisers⁷ starten met kwijtschelden en hanteren een pauzeknop na aanmelding bij UHT. De pauzeknop geldt voor vorderingen die in aanmerking komen voor kwijtschelding indien de ouder als gedupeerde wordt beoordeeld. Om die reden geldt de publieke pauzeknop totde ouder de eindbeschikking ontvangt.

1.3. Mei 2021: schuldenaanpak krijgt vorm

In de kamerbrief van mei 2021⁸ werden de contouren van de private schuldenaanpak bekend gemaakt. Tevens kondigt de staatssecretaris het [Besluit compenseren schuldentrajecten](#) aan. Dit besluit biedt de grondslag om gedupeerde ouders die zich in een wettelijke of buitengerechtelijke schuldregeling bevinden, versneld uit het traject te halen.

Publieke uitvoeringsorganisaties, zoals gemeenten, het UWV en de SVB, starten in juli 2021 met het kwijtschelden van publieke schulden.

In oktober 2021 wordt het Besluit betalen private schulden gepubliceerd. Vooruitlopend op wetgeving bood dit besluit de grondslag om (bepaalde) private schulden van gedupeerde ouders af te betalen. Het loket bij SBN waar ouders de private schulden kunnen indienen is sinds 5 januari

⁶ Tweede Kamer, 2020/21, [35704, nr. 4](#)

⁷ Belastingdienst, Belastingdienst/Toelagen, CAK, CJIB, DUO, UWV en SVB.

⁸ Kamerstukken II 2020/21, [31 066, nr. 879](#).

2022 geopend. Ouders hebben vanaf het moment dat ze de (positieve) beschikking ontvangen zes maanden de tijd om hun private schulden die onder de reikwijdte van de regeling vallen in te dienen bij SBN.

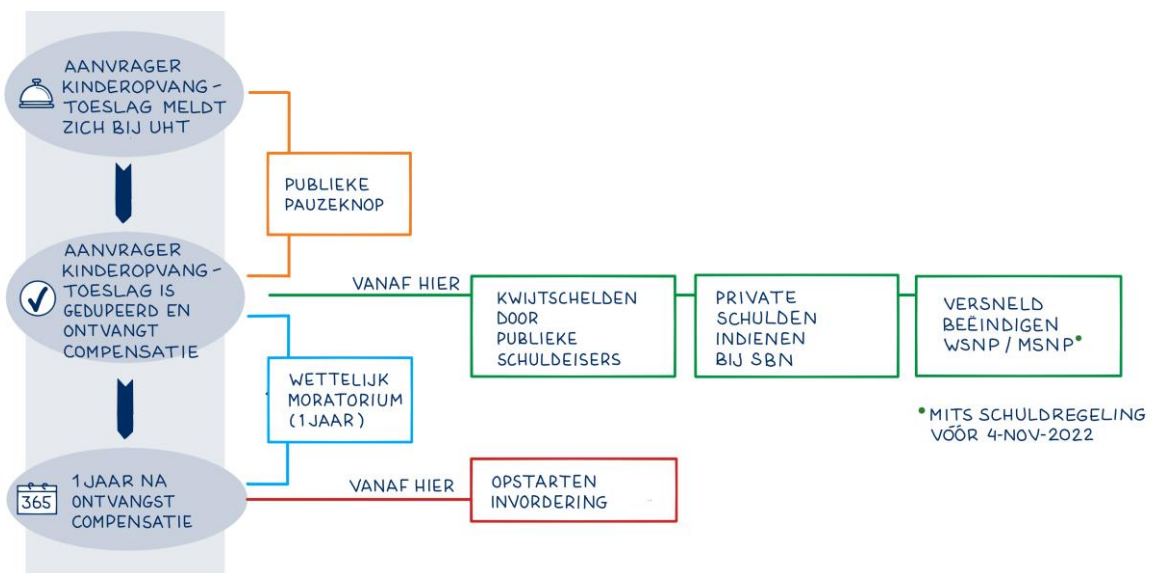
1.4. Wetgeving treedt in werking

De Wet hersteloperatie toeslagen is op 5 november 2022 in werking getreden en bundelt alle eerder genomen beleidsbesluiten en wetsartikelen rondom de hersteloperatie toeslagen. Op 15 juli 2023 is ook de Wet aanvullende regelingen hersteloperatie toeslagen in werking getreden. Hiermee wordt ook aan nabestaanden van overleden aanvragers, nabestaanden van overleden kinderen en aan ex-toeslagpartners herstel geboden.

1.5. Componenten schuldenaanpak

De publieke pauzeknop en het wettelijk moratorium zijn onderdeel van de schuldenaanpak voor aanvragers van de kinderopvangtoeslag. De schuldenaanpak voor aanvragers van de kinderopvangtoeslag in zijn geheel bestaat uit meerdere componenten. In de bijlage bij deze handreiking is een visualisatie opgenomen. De schuldenaanpak bestaat voor aanvragers van de kinderopvangtoeslag uit:

1. De publieke pauzeknop vanaf het moment van aanmelding tot aan de uitslag van de integrale beoordeling.
2. Het wettelijk moratorium vanaf de beoordeling als gedupeerde ouder.
3. Ouders in een wettelijke schuldsaneringsregeling of buitengerechtelijke schuldregeling worden versneld uit de regeling gehaald.⁹
4. Het kwijtschelden van publieke schulden.¹⁰
5. Het indienen van private schulden bij het private schuldenloket.¹¹

⁹ Zie hiervoor de handreiking [‘Beëindigen Msnp-traject’](#)

¹⁰ Zie hiervoor de handreiking [‘Kwijtschelden publieke schulden’](#)

¹¹ Zie hiervoor de handreiking [‘Private schulden en ondersteuning aan gedupeerde ouders’](#)

Er is ook een schuldenaanpak voor erkend gedupeerde ex-toeslagpartners. Deze bestaat uit andere componenten dan de schuldenaanpak voor aanvragers van de kinderopvangtoeslag, namelijk:

1. Ex-toeslagpartners in een wettelijke schuldsaneringsregeling of buitengerechtelijke schuldregeling worden versneld uit de regeling gehaald.¹²
2. Het kwijtschelden van publieke schulden.¹³
3. Het indienen van private schulden bij het private schuldenloket.¹⁴

Meer informatie over de schuldenaanpak voor ex-toeslagpartners is te vinden [in de handreiking Ex-toeslagpartnerregeling](#).

¹² Zie hiervoor de handreiking [‘Beëindigen Msnp-traject’](#)

¹³ Zie hiervoor de handreiking [‘Kwijtschelden publieke schulden’](#)

¹⁴ Zie hiervoor de handreiking [‘Private schulden en ondersteuning aan gedupeerde ouders’](#)

2. Publieke pauzeknop bij aangemelde aanvragers van de kinderopvangtoeslag

Vanaf het moment dat een aanvrager van de kinderopvangtoeslag zich meldt bij UHT voor herstel, passen publieke schuldeisers de zogenaamde publieke pauzeknop toe. Dwangincasso's van openstaande vorderingen die voor kwijtschelding in aanmerking komen als een ouder als gedupeerde wordt beoordeeld, worden gepauzeerd.

2.1. Betekenis en doelgroep

De publieke pauzering zorgt ervoor dat aanvragers van de kinderopvangtoeslag die een verzoek hebben ingediend voor herstel niet te maken krijgen met invordering vanuit de overheid op schulden onder de reikwijdte van de schuldenaanpak die mogelijk in aanmerking komen voor kwijtschelding terwijl UHT hun situatie onderzoekt. Dwanginvordering voor die vorderingen wordt gepauzeerd tot het moment dat duidelijk is of de aangemelde ouder wel of niet voor compensatie in aanmerking komt.

Voor aangemelde of erkend gedupeerde ex-toeslagpartners is geen publieke pauzeknop van toepassing. De wetgever achtte dit niet noodzakelijk, nu de schuldenaanpak inmiddels direct toegankelijk zijn vanaf het moment dat zij als gedupeerde zijn beoordeeld door UHT. Het compensatiebedrag welke zij ontvangen hoeft niet beschermd te worden.

2.2. Reikwijdte

De publieke pauzeknop geldt voor alle aangemelde aanvrager van de kinderopvangtoeslag die een verzoek tot herstel hebben ingediend bij de Belastingdienst/Toeslagen. De publieke pauzeknop geldt ook voor de toeslagpartner van de aangemelde ouder¹⁵¹⁶

De publieke pauzeknop wordt alleen toegepast door de publieke schuldeisers. Er zijn geen afspraken gemaakt met de private schuldeisers over de vrijwillige pauzeknop. Private schuldeisers kunnen dus op reguliere wijze beslag leggen (via een gerechtsdeurwaarder) als ouders zich hebben gemeld als mogelijk gedupeerde ouder.

Door de lange doorlooptijden van de integrale beoordeling kunnen de schulden van ouders lang gepauzeerd blijven. Om die reden pauzeren gemeenten enkel de vorderingen die bij beoordeling als gedupeerde ouder voor kwijtschelding in aanmerking komen.¹⁷ Concreet betekent dit dat:

1. De vordering materieel betrekking moet hebben op de periode van voor 31 december 2020;
2. De vordering niet is ontstaan vanuit opzet/grove schuld;
3. De vordering niet zakelijk van aard is, behoudens achterstallige betalingen BBZ/TOZO of opeisbare hoofdsommen BBZ die op 1 januari 2021 openstonden .

Zie voor een verdere toelichting op de reikwijdte de handreiking '[Kwijtschelden publieke vorderingen](#)'.

¹⁶ De gemeente ontvangt de gegevens van aangemelde ouders en toeslagpartners via het Gegevensportaal – en hoeft dus niet zelf te bepalen wie in aanmerking komt voor de publieke pauzeknop.

¹⁷ Het is niet wenselijk om vorderingen die uiteindelijk niet in aanmerking komen voor kwijtschelding te pauzeren. Er is immers geen oplossing in zicht.

Gedurende de publieke pauzeknop is het niet mogelijk om te verrekenen, loonbeslag te leggen of loon te vorderen. Het staat de ouder wel vrij om vrijwillig de vordering te voldoen of een betaalregeling na te komen.

2.3. Grondslag gegevensverwerking

In artikel 6.12, Wet hersteloperatie toeslagen is de grondslag opgenomen voor de Belastingdienst om de gegevens van aangemelde ouders en erkend gedupeerde ouders te delen met verschillende overheidsorganisaties, zoals het UWV, DUO, het CAK, het CJIB, gemeenten en waterschappen. De Belastingdienst/Toeslagen verstrekt de naam, de geboortedatum, de adresgegevens en het Burgerservicenummer van deze ouders.

2.4. Einde publieke pauzeknop

De publieke pauzeknop eindigt op twee manieren:

1. De aangemelde aanvrager van de kinderopvangtoeslag wordt **als gedupeerde beoordeeld**. Het wettelijk moratorium vangt aan. De gemeente verleent kwijtschelding voor lokale, publieke schulden vallend onder de reikwijdte van de publieke schuldenregeling.
2. De aangemelde aanvrager van de kinderopvangtoeslag wordt **niet als gedupeerde beoordeeld**. De publieke pauzeknop eindigt en de invordering kan worden ¹⁸¹⁹

2.5. In de praktijk

De gemeente ontvangt de gegevens van aangemelde aanvragers van de kinderopvangtoeslag en hun toeslagpartner via het Gegevensportaal. De opgegeven contactpersoon invordering heeft toegang tot het Gegevensportaal. De gemeente gebruikt de lijst '*Zelfmelder_en_Partner*' om te bepalen voor wie de publieke pauzeknop geldt.

2.5.1.1. Voorbeeld publieke pauzeknop van toepassing

Mevrouw X heeft zich gemeld bij UHT als mogelijk gedupeerde ouder. Zij heeft bij de gemeente een openstaande belastingschuld welke dateert uit 2020. De gemeente heeft haar loon gevorderd ter voldoening van de vordering. Na aanmelding ontvangt de gemeente de gegevens van mevrouw X. Bij controle in de invorderingsadministratie ziet de gemeente dat mevrouw een vordering heeft openstaan die voor kwijtschelding in aanmerking komt als zij als gedupeerde wordt beoordeeld. De gemeente pauzeert de loonvordering en informeert mevrouw X hierover.

Na 5 maanden krijgt de gemeente het bericht dat mevrouw X als gedupeerde is beoordeeld. De vordering wordt kwijtgescholden.

2.5.1.2. Voorbeeld publieke pauzeknop van toepassing

Mevrouw X heeft zich gemeld bij UHT als mogelijk gedupeerde aanvrager van de kinderopvangtoeslag. Zij heeft in 2020 bijstand ontvangen. De bijstand wordt in 2021 teruggevorderd, omdat deze ten onrechte is verstrekt. De gemeente heeft loonbeslag gelegd. Na aanmelding ontvangt de gemeente de gegevens van mevrouw X. Bij controle in de invorderingsadministratie ziet de gemeente dat mevrouw een vordering heeft openstaan. Ondanks dat de bijstand in 2021 wordt teruggevorderd, is de publieke pauzeknop van toepassing. De vordering heeft materieel betrekking op 2020 en er is geen sprake van opzet/grove schuld. De gemeente pauzeert de invordering.

¹⁹ Zie handreiking '[Impact ontvangst niet gedupeerde ouders](#)'

Na 11 maanden krijgt de gemeente het bericht dat mevrouw X niet als gedupeerde is beoordeeld. De gemeente neemt contact op met mevrouw X en kondigt aan de invordering weer te willen starten. Mevrouw X sluit een betaalregeling af.

2.5.1.3. Voorbeeld publieke pauzeknop niet van toepassing

Mevrouw Y heeft zich gemeld bij UHT als mogelijk gedupeerde aanvrager van de kinderopvangtoeslag. Zij heeft bij de gemeente een openstaande belastingschuld welke uit 2021 dateert. De gemeente heeft haar loon gevorderd ter voldoening van deze vordering. Na aanmelding ontvangt de gemeente de gegevens van mevrouw Y. Bij controle in de invorderingsadministratie ziet de gemeente dat mevrouw een vordering heeft openstaan, maar deze komt niet in aanmerking voor kwijtschelding als zij als gedupeerde wordt beoordeeld. Immers, de vordering ziet niet op de periode van voor 31 december 2020, maar erna.

2.5.1.4. Voorbeeld publieke pauzeknop niet van toepassing

Meneer Z heeft zich gemeld bij UHT als mogelijk gedupeerde aanvrager van de kinderopvangtoeslag. Zijn bijstandsuitkering is in 2019 teruggevorderd wegens schending van de inlichtingenplicht (opzet/grove schuld). Hem is ook een boete opgelegd van 75% van de vordering. De gemeente heeft loonbeslag gelegd ter voldoening van deze vordering. Na aanmelding ontvangt de gemeente de gegevens van meneer Z. Bij controle in de invorderingsadministratie ziet de gemeente dat meneer een vordering heeft openstaan, maar deze komt niet in aanmerking voor kwijtschelding als hij als gedupeerde aanvrager van de kinderopvangtoeslag wordt beoordeeld. Immers, de vordering komt voort uit opzet/grove schuld.

3. Wettelijk moratorium

Wanneer de aangemelde aanvrager van de kinderopvangtoeslag als gedupeerde wordt beoordeeld, vangt van rechtswege het wettelijk moratorium aan. De gemeente kan een jaar lang geen dwangincasso toepassen voor vorderingen die opeisbaar waren op het moment dat de ouder als gedupeerde werd beoordeeld. In dit hoofdstuk wordt het doel, de reikwijdte en de toepassing van het wettelijk moratorium toegelicht.

3.1. Betekenis en doelgroep

Het moratorium biedt een afkoelingsperiode van één jaar waardoor rust en ruimte wordt gecreëerd om te komen tot een goede afwikkeling van schulden van erkend gedupeerde aanvragers van de kinderopvangtoeslag. Het moratorium beschermt gedupeerde aanvragers van de kinderopvangtoeslag tegen gerechtelijke stappen bij het invorderen van schulden. Het stelt gedupeerde ouders in staat om schulden en schuldeisers in kaart te brengen, schulden die voor compensatie in aanmerking komen in te dienen bij het private schuldenloket en te werken aan de oplossing voor schulden die overblijven.

Het moratorium gaat van rechtswege in. Dit betekent dat ouders zich niet actief hoeven te beroepen op het moratorium, maar dat deze automatisch in werking treedt.

Het moratorium geldt voor aanvragers van de kinderopvangtoeslag die als gedupeerde zijn beoordeeld door UHT. Het geldt ook voor de toeslagpartner van de gedupeerde ouder.²⁰

Voor erkend gedupeerde ex-toeslagpartners is geen moratorium van toepassing. De wetgever achtte dit niet noodzakelijk, nu de schuldenaankpak inmiddels direct toegankelijk zijn vanaf het moment dat zij als gedupeerde zijn beoordeeld door UHT. Het compensatiebedrag welke zij ontvangen hoeft niet beschermd te worden.

3.2. Reikwijdte

Het moratorium geldt voor alle schulden die opeisbaar zijn op het moment dat het moratorium voor die ouder ingaat. Dit is vanaf het moment dat de aanvrager van de kinderopvangtoeslag een herstelbedrag van of aangevuld tot minimaal €30.000,- betaald krijgen. Er wordt niet gekeken naar de aard van de vordering. Dit betekent dat ook vorderingen die voortkomen uit opzet/grove schuld of vorderingen die zien op de periode na 31 december 2020 onder het wettelijk moratorium kunnen vallen.

Gedurende het wettelijk moratorium kan er geen dwangincasso plaatsvinden voor de betreffende vordering. Vrijwillige deelbetalingen en/of nagekomen betaalregelingen vallen buiten de reikwijdte van het moratorium.

3.3. Grondslag gegevensverwerking

Het wettelijk moratorium is – zoals de naam doet vermoeden – in de wet opgenomen. Artikel 2.20 van de Wht beschrijft dat vanaf het moment dat het compensatiebedrag wordt uitgekeerd aan

²⁰ De gemeente ontvangt de gegevens van gedupeerde ouders en toeslagpartners via het Gegevensportaal.

gedupeerde aanvragers van de kinderopvangtoeslag , een afkoelingsperiode ingaat voor de duur van één jaar.

3.4. Einde moratorium

Het moratorium eindigt één jaar na uitbetaling van het compensatiebedrag. Indien vorderingen in de tussentijd nog niet zijn betaald, start de gemeente de (dwang) incasso weer op.²¹

3.5. Private schuldeisers

De gegevens van ouders op wie het wettelijk moratorium van toepassing is, worden gedeeld met gerechtsdeurwaarders. Gerechtsdeurwaarders weten daardoor bij welke ouder geen executor beslag kan worden gelegd.

Private schuldeisers, die de incassering van de vordering nog niet hebben uitbesteed aan een gerechtsdeurwaarder, worden niet geautomatiseerd op de hoogte gebracht dat een aanvrager van de kinderopvangtoeslag als gedupeerde is beoordeeld en dat op de aanvrager van de kinderopvangtoeslag het wettelijk moratorium van toepassing is. Dat is niet proportioneel. Om die reden ontvangen aanvragers van de kinderopvangtoeslag die als gedupeerde worden beoordeeld - en dus een beroep kunnen doen op het wettelijk moratorium - een brief van de Uitvoeringsorganisatie Herstel Toeslagen (UHT) waarin staat dat het moratorium op hen van toepassing is. De brief bevat een speciale code die de ouder kenbaar maakt aan de private schuldeisers. Private schuldeisers controleren vervolgens via een online register of het wettelijk moratorium inderdaad van toepassing is.

3.6. Het wettelijk moratorium in de praktijk

De gemeente ontvangt de gegevens van gedupeerde ouders en toeslagpartners via het Gegevensportaal. De opgegeven contactpersoon invordering heeft met gebruik van eHerkenning toegang tot het Gegevensportaal. De gemeente gebruikt de lijst '*Kwijtschelden_gedupeerd*' om te bepalen wie recht heeft op het moratorium. In de lijst is opgenomen op welke datum het compensatiebedrag is uitgekeerd. Dit is de startdatum van het moratorium.

3.6.1.1. Voorbeeld wettelijk moratorium van toepassing

Meneer A is als gedupeerde aanvrager van de kinderopvangtoeslag beoordeeld. De gemeente ontvangt zijn gegevens via het Gegevensportaal. Hij heeft in juni 2022 het compensatiebedrag ontvangen. Meneer A heeft een openstaande belastingschuld van 2021. De vordering is opeisbaar. De vordering komt niet in aanmerking voor kwijtschelding. De vordering valt wel onder het moratorium. Immers, de vordering was opeisbaar voor het moment van uitbetalen van het compensatiebedrag. De gemeente schrijft meneer A aan dat zijn vordering onder het moratorium valt. De gemeente raadt hem aan een betalingsregeling af te sluiten, zodat er wordt gewerkt aan een bestendige oplossing voor zijn schuld.

3.6.1.2. Voorbeeld wettelijk moratorium van toepassing

Meneer B is als gedupeerde aanvrager van de kinderopvangtoeslag beoordeeld. De gemeente ontvangt zijn gegevens via het Gegevensportaal. Hij heeft in juni 2022 het compensatiebedrag ontvangen. Meneer B heeft een openstaande belastingschuld van 2021. De vordering is opeisbaar. De vordering komt niet in aanmerking voor kwijtschelding. De vordering valt wel onder het wettelijk moratorium. Immers, de vordering was opeisbaar voor het moment van uitbetalen van het compensatiebedrag. De aard van de vordering doet niet ter zake, De gemeente schrijft meneer B

²¹ Zie handreiking '[Impact ontvangst niet gedupeerde ouders](#)'

aan dat zijn vordering onder het moratorium valt. De gemeente raadt hem aan een betalingsregeling af te sluiten, zodat er wordt gewerkt aan een bestendige oplossing voor zijn schuld.

3.6.1.3. Voorbeeld wettelijk moratorium niet van toepassing

Mevrouw C is als gedupeerde aanvrager van de kinderopvangtoeslag beoordeeld. De gemeente ontvangt gegevens via het Gegevensportaal. Zij heeft in januari 2022 het compensatiebedrag ontvangen. Mevrouw C heeft een openstaande belastingschuld van belastingjaar 2022. De vordering is vanaf juli 2022 opeisbaar. De vordering komt niet in aanmerking voor kwijtschelding. De vordering valt ook niet onder het moratorium. Immers, de vordering was niet opeisbaar voor het moment van uitbetalen van het compensatiebedrag, maar erna. De gemeente schrijft mevrouw C aan dat haar vordering niet wordt kwijtgescholden en kan dwangincasso opstarten.

4. Verschillen en overeenkomsten

De publieke pauzeknop en het wettelijk moratorium hebben overeenkomsten, maar zijn verschillend van aard. In dit hoofdstuk lichten we de overeenkomsten en verschillen toe.

4.1. Overeenkomsten

1. Doel: zowel de publieke pauzeknop als het wettelijk moratorium streven hetzelfde doel na: rust en ademruimte creëren.
2. Handeling: beide zorgen voor het opschorten van de dwangincasso. Dwangincasso houdt in dit kader in dat er geen dwangverrekening of beslag kan plaatsvinden. Vrijwillige deelbetalingen of betaalregelingen vallen buiten de reikwijdte.

4.2. Verschillen

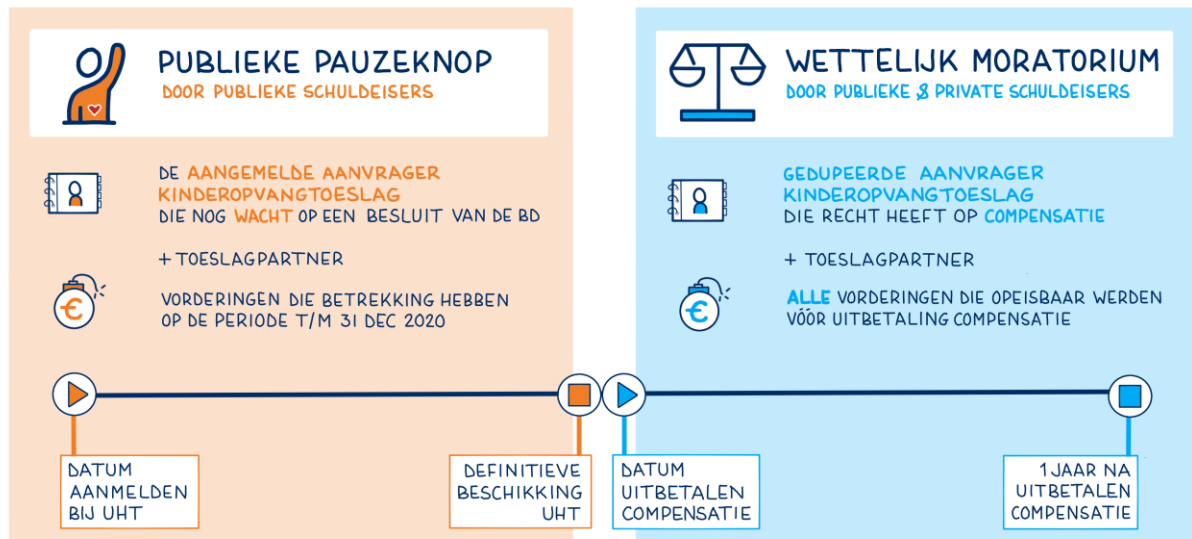
1. Doelgroep: het wettelijk moratorium geldt alleen voor gedupeerde aanvragers van de kinderopvangtoeslag en diens toeslagpartner, terwijl de publieke pauzeknop voor alle aangemelde aanvragers van de kinderopvangtoeslag en de toeslagpartners geldt.
2. De reikwijdte: de publieke pauzeknop kijkt of de openstaande vordering mogelijk in aanmerking komt voor kwijtschelding (onder de reikwijdte van de schuldenregeling valt). Bij het wettelijk moratorium wordt enkel gekeken naar de datum van de opeisbaarheid van de vordering en de datum van het uitbetalen van het compensatiebedrag.
3. Private schuldeisers: private schuldeisers zijn *niet* gehouden aan de publieke pauzeknop
4. Einddatum: de publieke pauzeknop eindigt op het moment dat de Belastingdienst/Toeslagen een positieve of negatieve beschikking heeft afgegeven. Het wettelijk moratorium geldt van rechtswege één jaar en gaat in vanaf moment van uitbetalen van het compensatiebedrag door de Belastingdienst/Toeslagen en dus nadat er een positieve beoordeling heeft plaatsgevonden.

4.3. Visualisatie

OVEREENKOMSTEN

VERSCHILLEN

Bijlage 1 – visualisatie van de schuldenaanpak

